

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsater, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Idő latérendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Készíratok levelek vissza nem adtnak. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 10 f. t. — Félévre 5 f. t. — Negyedévre 2 f. t. 50 kr. — Egy hóra 1 f. t.

HIRDETÉSI DIJ:

Öt-hatásos postai egyeztető bizottság által minden hirdetésért külön

30 kr. — Négyzetes 4 soros postaihoz: 20 k.

KIADÓ-HIVATAL:

Rózsater, Kardos-ház, 16. szám.

Idő küldendők az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és ahirdetmények.

A parlament becsülete!

(T.) Rohonczy ugyan hamar meg magyarázta a szélsőbálnak, hogy miért kell revideálni a házszabályokat. Itt ugyan füst-be ment a tüntetés.

Mikor legjobban magyarázza Helfi, vajjon, hogy kell értelmezni az 1848-iki házszabályokat szélsőbali értelemben, aztán mikor töviről-hegyire kimutatják, hogy de hiszen a házszabályok revideálására nincs is szükség (!) mert olyan igen türelmes emberek ezek ami ország atyáink: hát egy pár pillanat múlva már tüzben áll a ház, Szilágyi Dezső és Lukács Béla az egymás hajának mennek, Rohonczy Gida pedig le rablóbandázza az egész közlekedési miniszteriumot.

A szélsőbál különben annyira szívére vette, hogy a ház a 48-iki házszabályokat nem az ő szája ize szerint magyarázta, hogy a házból tömegesen kilődült és nem hallgatta meg a Baross indoklását, csak akkor térvén vissza mikor Szilágyi és Lukács már egymást cibálták és mikor Rohonczy azt produkálta, hogy egy olyan parlamentből, melynek helyes szabályai nincsenek, hogy kell piacot csinálni.

Hát ha a szélsőbál ezek után a jeleket után is azt mondja, hogy a házszabályok módosítására nincs szükség, igazán nem irigyeljük az izlését, noha azt, hogy valami sok irigyelni való nincs és nem is volt rajta, eddig is kimutatta.

Egyébiránt azért, mert a szélsőbálnak kellemes olykor-olykor az a helyzet, hogy kvalifikálhatlan támadások által a kormány szék felborítását a törpe kisebbség is megkísérli, nem igen hiszünk el neki, hogy a házszabályok módosítása az új választások előtt törvénytelen, szőlván az, a mit ők emlegetnek nem az egész három évi országgyűlésre, hanem csak egy évi időszakra. Ha tehát a szélsőbál rá vinné is a lelkiismeret arra, hogy akkor mikor érvekkél nem lehet, hát skandalumokkal kell megkísérteni a kormányra jutást és ha a pártérek előbb való is ott, mint a parlamenti rendszer alatti békés fejlődésünk, tehát az a többség, mely azért, hogy a bé-

kés fejlődés rosz házszabályok miatt megakadályozható, sőt felforgatható ne legyen, felelős: haza ellenes bünt követne el, hogy az ily eshetőségek lehetőségét, mikor az hatalmában áll, meggátolni ne igyekezzenek. Ha tehát a szélsőbál lelkiismerete a párt érdek szempontjából kiindulva oly nagyon tág is, a többség lelkiismeretének a parlamenti rend és a haza érdekének szempontjából nem szabad oly tágnak lenni, s azért adatott kezébe az intézkedő hatalom, hogy minden oly veszélyt, melynek bekövetkezése bizonyosnak látszik, megakadályozzon ha csak lehet. Mikor pedig a Szilágyi és Rohonczy-féle jelenetekről maga az »Egyetértés« azt mondja: »Hiszen ez uton lehetlenné tétetik a parlamenti tanácskozás és revolverrel kellend a házba járnunk.« — Hát mikor maga a szélsőbál főorganuma ugy nyilatkozik, hogy lehessen akkor mátra magyarázni a szélsőbál magatartását, mint pártédekre?

De hogy kell a házba revolverrel járni! De hogy tétetik lehetlenné a parlamenti tanácskozás, csak meg kell hozni azokat a házszabályokat, mint ahogy Európa ős parlamentjében az angol parlamentben meg van hozva, majd elmegy akkor a tanácskozás lehetlennítésének kedve és minden Németh Berezy, Szilágyi meg Rohonczy meg fogja gondolni a skandalum csinálás következményét, még mi előtt bele menne.

Nem egyéb tehát mint kompromittáló a szélsőbálra nézve az a fellépés, hogy akkor, mikor maga is oda nyilatkozik, hogy ez uton lehetlenné tétetik a parlamenti tanácskozás, hát a renddel szemben még is fenn akarja tartani azt az utat. — Mi egyebet lehessen tehát felőle gondolni, mint azt miszerint ő maga számít arra, hogy a tanácskozást lehetlenné tegye...

— A hanyag községi bírának a fennálló törvények értelmében csakis fegyelmi eljárás rendén gyakorlatban levő felelősségre vonatása ellen, mint a mely eljárás nehezkesége és hosszadalmassága miatt igen hátrányosnak mutatkozik, mert az eljárás a vádlott felnek engedett fellebbezés következtében a legjobb esetben is fél egész évig elhúzódik, s az elin-

tézés eredménye az illető községi tisztviselőt sok esetben már hivatalosan kívül találja, — a megyei törvényhatóságoknál egyre számszerűsítve merülnek fel a panaszok. Ezen körülményekre, illetőleg arra, hogy nem lenne sokkal előnyösebb, ha a felettes hatóságok a községi előjárók mulasztásai esetében a bíróságokat alkalmazhatnák, — mint értesülünk Fehérmegye közönsége is felhívta a kormány figyelmét, melynek részéről azonban csakis a községi törvény megfelelő módosításával történhetnek meg a kívánt intézkedések.

— A tényleges telegkönyvi állapot, a jogi állapottal az ország legnagyobb részében elannyira nincs összhangzásban, hogy a telegkönyvekben igen számos esetben a régi 20—30 év előtt elhalt tulajdonos szerepel. Hogy ezen körülmény mennyi jogzavart idézhet elő, s mennyire nehezíti az örökösödési viszonyok tisztába hozatalát, azt magyarázni is felesleges. Legnagyobb hátránya azonban ezen állapotoknak az, hogy sok esetben csaknem lehetlenné teszik azt, hogy a jöhíszemű hitelező követeléséhez juthasson. Bárha a telegkönyvek hivatalból való rendezésével a kormány már több év óta bizonyos tervezet szerint eszközölteti is, azonban ezen adminisztratív uton, s részletekben fogantatott kiigazítás, melynek befejezése ki tudja meddig elhúzódhatik, a bajon alig segíthet. Mint értesülünk, több megyében mozgalom indult meg az iránt, hogy a telegkönyvek hivatalból való rendezéséről szóló törvényjavaslatnak kidolgozása és az országgyűlés elébe leendő sürögős betérjesztésére a kormány felkéréssek.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, decz. 10.

A tegnapi ülés elénk diszussióval vette kezdetét és pedig Baross Gábornak a házszabályok revíziójára vonatkozó indítványa alkalmából, melyet indokolni kellett volna. H e l f i y föllált, s az 1848. évi 4. törvényzikk 14. §-ából azt magyarázta ki, hogy csak a 3-ik ülésszak végével és csak a jövő országgyűlés számára lehet új házszabályokat alkotni. Emlelte Helfi, hogy ily revízióra már azért sincs szükség, mert épen most az ellenzéki padokon »az unalomig csendes a hangulat«, sőt annyira ment Helfi, hogy felhívta a ház elnökét, hogy ne engedjen a Baross indítványa telt tanácskoznai, mert ez törvénytess lenne. Ugyanígyen értelemben nyilatkozott M o c s á r y az egész dologban, ugy látszott, csak ez érdekelte.

— Haja szála se görbült meg... De még többet is mondok, uram... — Még többet is, George? — Többet is. Mult nyáron egy fiatal francia volt a hotelunkban. Az megszöktette Jezid basának egyik nejét... — Megszöktette? — Meg bizony. Senki se tudott róla semmit. Két napig itt voltak a hotelunkban. A francia marquis volt, nem ivott semmi más bort, csak pezsgőt, s az aranyakat csak ugy osztogatta borralalónak, mint más ember a parát, ezt az apró ezüst pénzt. — Nagyon gazdag volt? — Gavallér volt. Oh, én megismerem első pillantásra a gavallert. Es mikor nagyságodat megláttam, mindjárt mondtam magamban: itt van megint egy fiatal ur, aki igazi gavallér. Mindamelllett fiatal barátunk látszólag higgadtan, nyugodtan fogadta az elismerést s visszatért a piros rózsára, melyet kezében tartott.

Nem tudná ön megmondani, George, hogy mit jelent a piros rózsza az öök keleti virágyelvén?

— Oh igen, uram. A piros rózsza azt jelenti: szíven érted eg. — Azt jelenti? — kiáltott föl fiatal barátunk ragyogó arcczal. — Angyal... hogy hívják csak? — Fatime, uram, Fatime. — Angyal Fatime! — Amint mondtam, uram, a cserkesz leány, kit nem rég vett Mehemed Kuprili basa. — A rabszolga vásáron vette? Oh, hatalmas szokás. — Oh, ezek a cserkeszek nem botránkoznak meg rajta; nálunk az — megszokott dolog.

Lajos is, kijelentvén még, hogy ő és pártja nem fognak a szavazásban résztvenni. (Ez aztán meg is történt; mikor a ház elhatározta, hogy fenntartja a napirendet, azaz, hogy Baross indokolhatja indítványát, a szélsőbál tömegesen kivonult a tereméből, a mérsekelt ellenzék pedig úgy maradt.)

Ezt megelőzőleg T i s z a Kálmán beszélt, s egyebek közt azt jegyzé meg, hogy épen akkor célszerűbb foglalkozni a házszabályok revíziójával, mikor csendes a hangulat. Baross pedig utalva a házszabályok tapasztalt hiányaira, a ház alakulására, a megbízó levelek bíralatára, az osztályok működésére, az elnöki tekintély és fegyelenre nézve, indokola indítványát s midőn a »kisebbségek által tanusítható rakoncátlanság« korlátozásáról szólt általában, — a szélsőbálon éktelen zaj támadt.

Következett most a közmunka és közlekedési miniszterium költségvetése részletes tárgyalásának folytatása a vízi utak fenntartásánál. Z i c h y Agost gróf szólt fel először és kimutata, mily téves Thaly amaz állítása, hogy a Tisza ép ugy van szabályozva, mint a Hoangho és Jantsekiang. Erre T h a l y csak azon rosz élezczel tudott felelni, hogy beismerné, miszerint ő nem olyan »szakképzett chinézer«, mint Zichy. — Somssich Pál a Drávaszabályozás érdekében emelt szót, de egyuttal kiterjeszkedett L u k á c s Béla indokolására, melyet ez politikai pártállapontja megváltoztatásának magyarázatul fölhozott s melyet S o m s s i c h nem talált kielégítőnek. Ebből egy félórát tartó igen élénk szóváltás támadt, replika és válaszban L u k á c s Béla és S z i l á g y i Dezső között, kik háromszor-háromszor válaszoltak egymásnak a ház igen nagy érdeklődése és az illető pártok élénk helyeslése között.

L u k á c s mondá, hogy a mérsekelt ellenzék körében annak idején beható tárgyalások folytak ezen pontok felett, melyek e pártot a szabadelvű párttól elválasztják; a párt legkitűnőbb erői törték ezen a fejké, de nem tudtak oly megállapodásra jutni, mely a választó közönség előtt igazolhatta volna a mérsekelt ellenzék különállását. Nagy hatást keltett Lukács ugy ezen, mint ama kijelentésével, hogy »m e g e l e g e l t e e g y p á r t o n l e n n i « Szilágyival, ki most helyteleníti és igazolatlannak találja az ő (Lukács) lépését, de képes volna azt a körülmények szerint helyeselni, meg igazoltnak is találni.

E személyes jellegű, de élénk tüzelést közharc befeszítéssel, tovább folytatott a költségvetés részletes tárgyalása. — Tüzetesebb felszólalások a beruházások cziménél, nevezetesen a Tiszánál letesítendő szabályozásra előirányzott 1 milliónyi tételről történtek R o-

— Hej, szép angyal! csak megszabadíthatnának fogságból!

De ezt már nem mondotta, csak gondolta fiatal barátunk.

Atvillant fején a francia marquis esete, melyet az imént említett a pinczér. De a megszöktetés mégis veszélyes vállalat. Az embert könnyen baj érhetné s ha egyszer valami dühös török leszelte az embernek a nyakát, hiába reklamálja már akkor az osztrák magyar követéség.

George valószínűleg sejtette, milyen gondolatok keringenek fiatal barátunk agyában, mert mielőtt kiment volna a szobából, meg annyit mondott:

— Szeretem a gavallérokat s a bátor ifju urakat. Es ha valamit parancsolni meltoztatik, George — kész tűzbe vízbe menni, uram.

— Jó George barátom, nagyon jó majd talán később, — ennyiből áll Bátorfi Lipót ur felelete.

VII.

Bátorfi Lipót ur meg lehetett elégedve hódításával. Oly gyorsan ment, hogy méltán büszke lehetett reá. Egy pár kacsintás a tavolból, egy virágokréta, s a szép török hölgy szíve már lángol érte.

Csaknem az egész napot az ablaknál töltötte most Bátorfi Lipót barátunk. Kezében tartotta a piros rózsát, szívehez tette, akjahoz emelte, valahányszor ama bizonyos szemközti ablakba az angyali Fatimet látta megjelenni.

Es a szép hölgy biztatolag mosolygott s nem szokott el az ablaktól akkor se, mikor Bátorfi Lipót ur látszóvát reá szegezte.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczaja.

Nyári este.⁺)

— Augustus 28. —

Üldögélünk a tó partján,
Kisdedünk, te, ölle tariván,
En merengve rajtatók,
Lábainkál a nagyobbak
Játszának, s vigan gazyognak...
Nem vagyunk-e boldogok?

Oh, milyen szép a természet!
Ez a nyári napenyészet
Mindent hogy megarányoz!
Fénylik a tó, s a habokra
Zölde ó nád karsu bokra
Csillog, a mint hajlodoz.

Merre nézünk? — itt a porba!
Lábaink élbe szórva,
Millió gyémánt pora.
Távol, távol, mintha ködbe!
Violaszín hegy, s mögötte
A hunyó nap bibora.

Mily búvós szép a természet,
S mégis, a kis enyhe fészek,
Mely magába befogad,
Es reánk borítja arnyát:
Nékem e búvárnál drágább
Es fölér világot!

Oh, mert annak csendes enyhén,
Forró kebleden pihenvén,
Semmi sincs, mi szertevon:
Csak egy halvány, gyöngye mécs eg,

*) Szász Károly kitűnő költőnk összes kisebb költeményeit adja ki a Franklin társulat. Nagyrészt karácsonyi ajándék lesz ez közönségünk számára. A két vaskos, ötvözetű ívre terjedő, már e napokban megjelenő kötethez a költő aczélmetszetű arcképe lesz csatolva. Melegen ajánljuk könyvtárunk és kimagasló termékét a közönségnek, s adjuk mutatványai a fenti szép költemény.

S kisdedünk halk pihegését
S szíverésed halgatom!

— 1868. —

Szász Károly.

Bátorfi Lipót ur kalandja Konstantinápolyban.

— Elbeszélés. —

Vértesi Arnoldtól.

(Vége.)

De midőn George déltájban visszatért azzal a tudósítással, hogy a bájos hölgy szívesen fogadta a virágokréta s nyájas köszönetét küldi és ezt a piros rózsát, akkor egyszerre oly édes érzés fogta el fiatal barátunk szívét s annyira megfelejtkezett minden veleszületett takarékosági elvről, hogy örömeiben ismét egy aranyat nyomott a pinczér markába. Az igaz, hogy ezuttal nem husz, csak tíz frankosat.

Az élelmes görög azonban nem válogatott a pénznemekben s udvarias hunyorgatással fogadta ezt is.

— Ön maga beszélt vele, George? — kiáltott föl a lelkesült ifju.

— Hová gondol, uram? — viszonzá George. — A hárembe ki léphetne be?

— Igaz, a hárembe titkos a belépés, — sóhajtott föl ifju barátunk.

— Voltak azonban már esetek, — viszonzá George, — hogy csinos fiatal urak előtt megnyílt az ajtó is. Páldául az az angol gentleman, akit említettem... De nem akarok csacska lenni. Oh, uram! én megörzöm a titkot mint a sir.

— Es annak az angol urnak semmi baja se történt? — kérde Bátorfi Lipót barátunk, kit

h o n c z y Gida beszelt ismét visszaélésekről és hosszas czafolatásokba bocsátkozott Hyeroniminek ez év február (1) havában mondott beszédének, ki most a ház nagy figyelmét kísérve választott, némely gyanúsítások és vádak ellenében a becskeréki törvényszék ítéletét olvasta fel.

Ezután a legmenthetetlenebb támadás következett. Rohonczy válaszolt s szavait azzal végző, hogy a szabályozásoknál „egy banda” létezik, melynek feje a közlekedési államtitkár! Ezzel Rohonczy ironiánál mérgesen a földhöz csapta és leült. A ház elnöke figyemzetét Rohonczyt, hogy kifejezése nem parlamentaris. Rohonczy feláll, bocsánatot kér a háztól, de utána teszi, hogy Hyeronimistól nem kér bocsánatot.

Hyeronimi szót kér s jellemezze Rohonczy eddigi egész magatartását, mely szerint vádat-vádra halmoz, daczára, hogy mindennél kiderül azok alaptalansága, - g az eljárásnak” mondja azt. — A ház elnöke e kifejezést is helytelenítette.

Ekkor már 2 óra volt. A szólás Fekete Zsigmondot illette. Ez kérte a házat, hogy a jövő ülésen szólhasson, de Tiszta Kálmán felszólalása következtében, az idő elhaladottsága daczára, Fekete elmondá beszédét, melyben kifejté Rohonczy eljárásának helytelenségét. Szólt mint szakértő részt vett a vizsgálatban, melyről azt mondja, hogy minden correct módon folyt le. Az úti az előbbi incidens hatása alatt igen nagy izgatottság közben ért véget.

Az összes fővárosi lapok pártkülömbőség nélkül egyhangulag elítélik a Rohonczy botrányos fellépését. Nézeteiket körülbelül kifejezi az „Egyetértés” következő nyilatkozata:

„Kérdjük, meddig megy ez? Ha ez így folytatódik, akkor csak az van hátra, hogy revolverekkel jöjjenek a háza a képviselők, s ervek helyett bombákkal dobáljanak egymásra!”

Csángó testvéreink.

(z.) A csángó magyarok hazatelepítésének ügyében az ellenzéki sajtó és párt éppen oly következetlenül jár el, mint a mily következetlenül járt el az egri sajtó ügyben, a képviselők párbajának ügyében és a legtöbb ügyben melyhez hozzá fog. Ma például törvényes úton támadja meg Tiszát, amiért az a társadalom bekéjét megővendő egy lázító rópiratot betitelt, és holnap már a mellett szavaz az országgyűlésen, hogy a párbaj törvények ellen vétő képviselők ne adassanak ki, hanem legyen a törvény komédia. Ma az oláhokkal akar szövetséget, holnap meg már azt indítványozza hogy adjunk minden csángóknak két oláhot, mintha az oláhokat nem szabad polgároknak tekinteni, kik önmaguk felett szabadon rendelkeznek, hanem rabszolgáknak kiket csereberélni lehet. Elhiszem különben, hogy ez csak vicz akart lenni, ámde annyit mondhatok Thaly urnak, hogy nem parlamentbe való vicz, ahol mert komolyan meg kell gondolni az embernek még azt is, hogy miként lehet banni a viczcel?

Hanem, ha csakugyan olyan nagyon a szívünkön fekszik csángó testvéreink sorsa,

Hum! Ha a francia marquis megtehette, miért ne tehetné meg Bátorfi Lipót barátunk is, a kiről George már első pillantásra látta, hogy gavalér?

Egyelőre ugyan nem történt egyéb mint újabb jegyzék váltás a virág nyelven, George és egy öreg görög matrona közvetítése mellett, de George tudta, hogy a dolog nem fog annyiban maradni s még több napoleonoid is vándorol az élelmes közvetítők zsebébe.

Midőn a kejtutató társaság negyednap hazaindult, Bátorfi Lipót ur nem utazott vissza velök, hanem Konstantinápolyban maradt. El nem bírt képzélni, miért szerette meg olyan nagyon Konstantinápolyt, mikor első nap úgy moskolt?

Bátorfi Lipót ur sajtóságon mosolygott ugyan erre a kérdésködesre, de az utitársak vagy nem figyeltek eléggé e mosolyra, vagy nem voltak képesek fölfigni annak jelentőségét.

— Csak menjetek, — gondolta magában Bátorfi Lipót barátunk, — majd akkor fogtok bámolni, ha anyagi Fatimémmal Budapesten megjelenek.

Hanem persze ez a dolog nem ment olyan nagyon gyorsan. A francia marquis, mint George hitetlenül állította, másfél hónapig lakott a hotelben, mielőtt sikerült volna neki a Jezid basa nevének megszoktatása.

Az anyagi Fatime ugyan, ugy látszott, nagy hajlandóságot mutat elhagyni eddigi urát s valami újat próbálni, de George mindig úgy taláta, hogy ismét meg ismét újabb akadályok merültek föl, melyeknek mibenléte felől igen homályosan nyilatkozott ugyan. Hanem ezek a homályos példalozások is elegendők voltak Bátorfi Lipót barátunk ifjú tüzet mérsékelni s óvatos várakozásra bírni őt.

Vége is az anyagi Fatime maga vetett véget e habozásnak. A bator cserkesz hölgy egy szép este megjelent a hotelban a vén görög asszonyság vezetése mellett

hogy a be nem telepítésből már tíz év óta farag párttöket a szelbali sajtó, hát miért nem fogunk a betelepítéshez társadalmi uton, miért nem alakul egy, a német „Schulverein”-hez hasonló társulat, mely aztán magára vállalhatná nemcsak a csángóknak, hanem a többi bevándorolni akaróknak magyarországi elhelyezését is, mert bizony van itt hely elég, és csak egy közvetítő hazafias társulatra lenne szükség, hát a magyar nagy és közép birtokos osztálynál akar egy millió csángót is ellehetne helyezni pár év alatt.

Nálunk azonban a hazafias fogalom abban kulminál hogy neki fordulunk a kormánynak és követelünk. Szidjuk mint a bokrot; izgatunk és káromkodunk ha nem teszi mert nem teheti meg és ezzel kivágjuk a „brusztot” hogy hazafias kötelességünket teljesítők. Kivánni mindent, de nem adni és nem tenni semmit, ez a mi ellenzékünk igen nagy részénél a hazafias fogalom. Plane Hermann Ottonnál még hogy miért vereskeresztetik a társadalom is, miért nem csak is a kormány?

H. most egyelőre nem is de nekünk oda kell hatnunk, hogy ne csak a Bukovinában hanem a világ minden részében lakó magyarságnak megadassék a lehetőség a hazatérésre, mert bizony vannak elegendő akik visszatérnének, ha tudnának. Sok derék és jó hazafi reked egy a külföldön, mert Magyarországon senki és semmi nincs a hova fordulnia, folyamodnia lehetne. Éppen azért, ha azok a körök és azok a befolyásos egyének, kik mindenért csak a kormányt tudják támadni, magukba térve azon gondolkodoznának, hogy a kivándorlást társadalmi uton ne csak szükségleten tegyünk, hanem a bevándorlás és visszatérésnek nyissunk utat és tennének a helyett hogy beszélnek nemzetüknek is, hazájuknak is sokkal többet használnának mint a folytonos izgatással.

Tér és hely van elég csak fel kellene karolni az ügyet, csak egy központnak kellene lenni, ahova azok fordulhatnának kiket a sors máskülönbön kivándorlásra kényszerít, és azok akik visszatérni ohajtának. Ha aztán ez a központ, egyes vidékekkel, városokkal, községekkel, — s a nagy középbirtokos osztályal összekötésbe tenné magát a szorgalom és munkaerőnek mindig akadna még Magyarországon tér és talaj, ahol érvényesíthetné magát.

De persze hogy a kormány mindezekre nem ér rá, és nem is az ő kötelessége, mert csakugyan miféle kötelessége és tévesi ternyilik akkor a nemzeti társadalomnak, ha utójára még azt is megvárja a kormánytól, hogy cuczlit tegyen a szájába?

Ne csak a bukovinai magyarokra gondoljunk tehát, hanem mindazokra kiket sorsuk hazájokból kiűldözött.

Az ideai tánczvigalmak.

II. A tiszték kränzchene.

Debreczen, decz. 11.

Éljünk a hivatalos nyelvel: „A helyben állomásozó es. kir. hadsereg és a m.

George-t majd megöltötte a guta, mikor megpillantotta az elfátyolozott hölgyet. A derék férfiak esze ágában se volt idáig juttatni a dologt s teljesen elegendőnek tartotta azt a platói virág korrespondenciát, mely nem járt senkire néve vesélylyel s mégis tisztességes hasznót hajtott a szives közvetítőknek.

De minthogy már a dolog megesezt, s minthogy majd annyi vesélylyel járt volna a visszatérés, mint az ittmaradás, és a cserkesz hölgy határozottan ki is jelentette, hogy nem akar visszatérni, az élelmes George legalább némi hasznót akart huzni a dologból s úgy adta elő az egészet Bátorfi Lipót urnak, mintha ő szöktette volna elete vesélyzetésével a fiatal gavalér számára a szép hölgyet.

Bátorfi Lipót ur nem is maradt háltalan és most igazán egy marék arany jutalmazta George önföldözését.

Bátorfi barátunk, örömben vagy ijedtében, meg se olvasta.

Maga se tudta volna megmondani, melyik érzés volt hatalmasabb keblében. Csak az bizonyos, hogy reszketett, de az már nem bizonyos, hogy gyönyörtől-e vagy félelemtől.

Mit adott volna érte, ha távol lehetett volna! Ha szárnycsókák volna és elrepülhetett volna! Rettenetes az, még holnap estig vári, mikor a Lloyd gőzös indul. Egy egész nap!

Ezalatt okvetlen föl fogják fedezni a Fatime szökését, üldözni fogják és ki tudja, nem jönnek-e nyomára, hová menekült?

A boldog szerelmesnek hideg veritek csugott homlokáról.

Hová rejtőztek holnap estig? Az elfátyolozott hölgy bámulva nézte a fiatal ember csodálatos hideg magaviseletét. Arra mégis észbe jutott ifjú barátunknak, hogy szólni kellene valamin, s minthogy egyebet nem tudott törökül s minthogy az úgy is legalkalomszerűbbnek látszott, elmondta az egyetlen szót, a mit megtanult:

kr. honvédség tisztikara által” szombaton a Bika nagy termében tánczestély rendeztett.

Az utóbbi tánczvigalom alkalmával korai volt még azt írniuk, hogy „az ideai tánczmulatságok sehoggy sem akarnak sikerülni” mert bizony a tiszték minden tekintetben fényesen sikerült. Oly fényesen, hogy ha a farsangban volnánk már, vagy a vége felé járnánk azt írniuk, hogy ez volt a „legsikerültebb”, ez volt a „koronája”.

Akarmit írniuk is a fődolog csak, az hogy a szombati mulatság oly szép volt, oly elegans, és látogatott, hogy ritkítja pártját. Minek köszönhető ez; a tiszturak szeretetreméltóságának, a rendezők előzetkenységének, vagy pedig annak az előnynek melyben a potya mulatságok egyáltalán részesítettni szoktak? nem firtatjuk. Lehet, hogy nagyrészt annak köszönhető, hogy itt nem bálról hanem csak „kränzchen”-ről volt szó, és a kränzchenek tudvalevőleg egyszerűbb toilletet igényelnek. Hölgyeinket valóban kiváló dicséret illeti meg nemes egyszerűségükért mert sehol az országban egyszerűbben, de azért izlésebben nem öltöznek, mint nálunk.

Ez estélyen találkoztunk először a 15 ik huszárezred tisztikarával is. Az ezredestől lefele a cadetig mind csinos szeretetre méltó nyalka legények, s méltó utódai az eltávozott 16-ik ezredbelieknek, kiknek mindnyáját testvéreinkül tekintettük volt.

A szombati tánczvigalom ismét egy újabb erős kapocs a helybeli tisztikar és polgárság egybeolvadására. Tisztjeink szabad szellemű polgári gondolkodású derék férfiak, kik nem elégsznek meg csak azzal, hogy köztünk élnek, de sorsunkban akár jó akár rossz az, mint városunk bármely más igaz polgára osztolni kívánnak.

Föltétlen dicsérettel kell meg emlékeznünk a remezőségéről melynek tagjai voltak Bessenyei kapitány, Petöcz főhadnagy, Báró Wasner főhadnagy, Held főhadnagy, Spányik Füg, Lörinczy hadnagy urak, és a mindenütt ott levő főfőrendező Baicsy főhadnagy.

A jelenlevő szökek közül többek neveit fejegyeztük, de nem mindnyáját, mert hisz' a négyeseket 60-70 pár tánczolta. A kik nem foglaltatnak a névsorba meg fognak bocsátani, ha meggondolják, hogy az összeírás mily óriási feladat főleg, mikor a referens maga is „tánczolhatnék”-ban szenved.

Ott láttuk: Alya főhadnagyné, gr. Bethlen Mikó Róza, Biróné, Bruttman ezredrovné, Csúrka Jánosné, Csiffy Katalin, Dragotiné Csorba Tekla, Dietrich ezredesné, Görbitz őrnagyné, Gereby Fülöpné, Fischer Wel lenborn tábornokné, Ferenczy Elekné, Kiss Józsefné, Mayer Emilné, Medve Kálmánné, Ormódyné, Poós Gyuláné, Schentzel őrnagyné, Szabó Gaborné, Tikos Istvánné, Vég Gyuláné, Veszer Imrené, Veesey Imrené, Weiser főhadnagyné és Zádor Lajosné urhölgyeket; továbbá Aron Ilon, Assenmacher Josefín, Balázs Biri, Bay Ilona, Bruckner Róza, Bérési Gizella, Csanádi Ilona, Csanak Ilona, Csanádi Margit, Czabán Irma, Fráter Erzsike, Filótás Jolán, Fördös Mariska (Kisújszállásról), Göttl Emma, Gereby Gizella, Guszner Emma, Heine Margit, Hegedüs Irma, Handtel Vilma, Imre Ilona, Konti Mili, Lengyel Ida, Nemes Irma, Nemes Ella, Nánássy Erzsike, Orbán Jolán, Szabó Veronka, Sesztina Ilona, Tikos Mari, Tikos Anna, Varga Ella és Varga Vilma kisasszonyokat.

Kinek ne tűnnék fel, hogy egy gyönyörű szép menyecske neve hiányzik a névsorból, pedig minden tavalyi mulatságban ott diszelgett. Ez: báró Fekete né urhölgy, kit a sors Czernovitzba üzött el tőlünk. Képzeltük, hogy mily érdekel olvassa el e referá-

— Szeretlek!
A hölgy felrevonta fátvólát s egy szörnyen kifestett, lárva-hoz hasonló arcz tünt elő, melynek sajtájké egyetlen vonását se lehetett szépek mondani, a nagy tüzes fekete szemeket kivéve, melyek csaknem ijesztőn villogtak ki a bemázott arczból.

Bátorfi Lipót barátunk kétségbeesetten hátrált.

Hát ezért koczkatatja ő életét?

VIII.
Az éj szerencsésen elmúlt, nem jött senki a szökevény nő üldözésére. Persze Mehemed Kuprili basa fiom nri ember, aki nem út zajt s nem alkalmatlanodik éjjel. Hanem majd eljön reggel, gondolta magában szerencsétlen fiatal barátunk.

Aggódva nézegette óráját. Nyolcz... kilencz... tíz... Még senki se mutatkozott.

— Ah, bár csak legalább estig ne fedeznék föl! — sohajtott Bátorfi Lipót ur.

Már tizenegy felé járt az óra... De most kopognak az ajtón.

Két török katonatiszt lépett be.

Bátorfi Lipót barátunkkal keringett az egész vendégfogadó s káprázó szemei' mind egyik török tisztet duplán látták.

Végre azonban mégis magához tért annyira, hogy székkel kínálhatta meg félelmes vendégeit. Azok elfogadták. Egyáltalán igen udvariasan viseltek magukat s egyikök nemetül is beszélt.

— O excellenciája Mehemed Kuprili basa nevében batorodunk önnel alkalmatlanokdni, — kezdé az, a ki némélly tudott.

Ez a bevezetés elég volt, hogy Bátorfi Lipót barátunk rögtön megértse, mire céloz. Tehát párbaj?

Isten nevében. Ha már kikértni nem lehet, hát mutasson az ember legalább bator-ságot, — gondolta magában fiatal barátunk.

— Igen, igen, — dadogá. Méltóztassanak

dát ott a távolban. „Lássá Méltóságos asz-zonyom, hogy kedgyedről sem felejtkezünk meg, s ha majd haza jön, a debreczeni társas összejöveteleknek ismét egyik legunnepelebbje lesz.”

A talp alá való a Hoc k zenakar vezetése alatt álló 39-ik ezredbeli zenekar és a Magyar i testvérek húzták.

Sok ilyen szép mulatságot kívánunk a farsangnak.

Kiss Viláz.

Színház.

(Sz. L.) Szombaton este egy új operette került színpadra, mely tulajdonképen se nem új se nem operette. A „Százszáz” című megzenésített bohózatot értjük, melynek zenéjére Lococ az Angot magaslatáról bizonyára boszankodva emlékezik vissza épen úgy mint Wagner Rikhard, a ki az olasz iskola behatása alatt írott „Rienzi” minden alkalommal megtagadni igyekszik.

Lococnak lehet oka a boszuságra mert a „Százszáz” zenéje a leggyengébbek közé tartozik. Nincs benne semmi kimagasló, de absolute semmi.

Offenbachot akarta utánózni, és hova terelte az utánzásí vágy? Emlékezzünk csak vissza mindjárt az első felvonásbeli étlap terczetre melynek zenekumukumát hiába kerestük. Mit csinált volna ebből Offenbach? nem nagykepekűdött volna hanem alkalmazta volna a pistont és pár találó hanggal kacajra indította volna a közönséget.

A második felvonásbeli egybekelészeneje az egyedüli a mi pár pillanatra lebilincsel könyvészege által, melyet bizonyára csak a párisi boulevard légrék kölcsönzött? Na, nagyon kedves, szeretetreméltó: csak abban a földben teremhetett. Érdeklődésünk a látcsövet adja kezükbe és csak akkor látjuk, hogy bizony ez a kedves teremtés tulajdonképen Caslauban született és Czepperl a tisztességes neve. A francia Etiquette azonban rajta van és ez nem is árt neki.

A „Százszáz” tehát zenei tekintetben — mint mindenütt ugy nálunk is — teljes fiascot csinált. Nem úgy áll a dolog az operette szövegével mely három francia agy sikerült szülemény. Clairville, Chivot és Duru urak feltalálták a zöld sziget, a mely arról nevezetes, hogy „minden oldalról vízzel van körülvéve.”

E jó tulajdonsága következtében begyarmatosították, de a nőkről megfejeltek s csup: férfiakat szállítottak a szigetre. A darab azon fordul meg, hogy most nőkről gondoskodnak, és mert még mindig csak keves nőik vannak, hogy azok a gyarmatosok között, miként osztandók ki.

A vállalat sikerült legalább annyiban, hogy a francziák és velük mi is egy rendkívüli ügyesen megirt operette szöveggel gazdagabbak lettünk.

A „Százszáz” bohókás mulattató meséjén a második előadás alkalmával a közönség bizonyosan józuden fog kacagni.

Az előadók közül ez alkalommal különösen ügyes játékkukkal Vadalnai kisasszony és Boránd tünt ki, s nem kevesebb dicséretet érdemelnek még Latábar: Sir Jonathan, Nemeth (Toulardot) és Erzey a kik folytonos derűtségről gondoskodtak.

A rendezést valamint a zenekart teljesdicséret illeti.

Napi hírek.

— A Petöfi szobor-minta felállítására adakoztak: Debreczen város tekintetes tanácsa

tudatni ó excellenciájával, hogy k/ész vagyok... elégtétellel... szolgáljai.

A két tiszt meghajította magát.

— Örülök, hogy ön így biggadtan belátja a dologt uram, — folytató aztán a németül beszélő törzstiszt. — Hajlandók vagyunk az egész ügyet csak ifjú heveskedésnek s a viszonyainkkal való járatlanságnak tulajdonítani. És mondhatom önnek, hogy ő excellenciája is így fogja föl a dologt.

— Igen, igen, csak az volt az oka, — dadogá Bátorfi Lipót barátunk, ki előtt a menekülés egy reménysugára csillanlott föl.

Hátha mégis kikerülhetné azt a párbajt? Ugy látszik, ez a török basa nem nagyon dühös. Talán egy kis bocsánatkéréssel beéri.

— Valóban, uram, — kezdé e gondolatlól fölbátorítva, igen sajnálom, ha ő excellenciája után megsértve érzi magát és ünnepelesen kijelentem...

— Meg vagyunk róla győződve, uram, — vágott szavába a tiszt, mintha csupa udvarias-ságból meg akarná kímélni még a bocsánatkéréstől is.

Ezek a törökök mégis derék emberek! — gondolta magában fiatal karátunk.

A tiszt azalatt folytató:

— Örülünk, hogy az egész ügyet e szerint bekesen elintézhettük s nem lesz szökésünk biróra...

— Biróra? — gondolta magában ámulva Bátorfi Lipót ur. — Hum! Hát nem párbaj, hanem pórkedés? Na mindegy.

Ó excellenciája hajlandó a legméltányosabb föltételek alatti egyezkedésre, folytató a tiszt.

Bátorfi Lipót barátunk udvariasan hajto-gatta magát.

— S nem kíván egyebet, — folytató a tiszt, — csak a rabnő árát...

— A rabnő árát? — dadogá meglepetve fiatal barátunk.

— Igen, a cserkesznő árát, a kit ön megszöktetett.

s köznyelése 50 nyolczadik közzel átvetttem Balogh Ferencz

— Huszái igazgató megk Budapestről de választ küldött végett van szer közönség előtt nagyobb örömm szives felhívás szobor gypsmint működni. Már a alföld ezenhi megismeri s e felhasználom ő elfoglaltatásom íránt fellállt igénybe veszne hogy a karácso héten időzaki való utazásra. C viszonyok ismer határozni azt, h és mily költség a kiszemelt hely talán váratlanul időben nem er esetben kívánat helyett oly egy ret tekintetében ur bizatót ígér dent megtenni, tája minél elő egyik nevezetes tett kiadások 24 kr van rend natos, hogy az buzzóság tovább ujjolag felkérem melegen érdekl Teljes tsiztelettel 11. Balogh Fer

— Kinevez mert ügyvéd, a h e z j e g y z ő

— A debi bizottság f. hó 24 Jenő elnöklete jegyezve Margit kesoó” című fe zynak és Spán fehérvári kiállit veszek tsiztelet rében fényes es Vértessy ügyvéd kedélyes lakomái közl jelen ter, Denics törv rencz orsz. kép tal fölött a háza a jelen levő mü garmester élet háziasszonyt. — meleg szavakban szenved, melyet a művészek irá szerető háziurat delyes társasági fesztelenséggel s szívükben vettek ládtól. Holnap festők tsiztelet

— Egri K sünk holnapi jut közönség figyel demli, hogy a résének.

— Szeren külváron tegn ben két cigány

De uraim!

— Nem al s fenyegetőleg f következmények

— Kérem, vendéget fiatal h mondat, hogy talán ő excellen szetben visszaka

— O excel nyeket visszafog lágos e tekintet Bátorfi Lipót

— Tehát a Az árva? Kérem

— Tizezer — Tizezer

Már csakne De visszafajtotta hogy nem lehet fizetésre.

Még másfél telban töltene, pénz Budapestre

Itteni bará minek az a sok faggatták is a fi de ő állhatatos kolozott s csak a valami kaland, v toztatta őt oly h

George, a j ily hallgatag s ig derék magyar ga kott a szép Fati a furfangos görög olyan drága per Fatimet, miért h Mikor elutazott, kéznek inkább ne egyszerre ugy el

s közgyűlése 50 frt, Vecsei Victor 2 frt. E nyolczadik közlemény összege 52 frt. Köszönettel átvettém Debreczenben, 1882 decz. 9. Balogh Ferenc, kollegiumi igazgató-tanár.

Huzár Adolf, szobrász-tanár ur, az igazgató megkereső levelére és felhívására Budapestről decz. 7-ől megnyugtató és szép választ küldött; közérdekű részlet tájékoztató végett van szerencsém a nagyérdemű adakozó közönség előtt nyilvánosságra hozni: A legnagyobb örömmel nyilvánítom készségemet a szives felhívásnak eleget tenni és a Petőfi szobor gypsmintázatának felállítására körülkötődni. Már rég óhajtottam Debreczen, az alföld ezen hírneves legmagyarabb városát megismereni s ezen becses meghívást szívesen felhasználom óhajtam teljesítésére. Tanári elfoglaltságom és a Deák-szobor elkészítése iránt felvállalt kötelezettségeim szerfelett igénybe vesznék ugyan, azonban remélem, hogy a karácsonyi és újévi ünnepek közötti héten időt szakíthatok magamnak a Debreczenbe való utazásra. Csak a helyszínem és a helyi viszonyok ismerete mellett vagyok képes meghatározni azt, hogy mennyi idő alatt, mi módon és mily költségű lesz lehetséges a szobornak a kiszemelt helyen leendő felállítása. Ha netalán váratlanul körülményeim a fent említett időben nem engednek meg a leutazást, ez esetben kívánatra szívesen kész vagyok magam helyett oly egyént küldeni, a kiből szakmészet tekintetében megbízni lehet. Imé a művészt ur biztató ígéretem s most rajtuk a sor mindent megtenni, hogy a nagy költő szobor-mintája minél előbb felállítsanak és városunk egyik nevezetessége és díszé legyen. Az eddig tett kiadások levonásával a szép czelra 83 frt 24 kr van rendelkezésünkre, és felelté kívánatos, hogy az eddig nyilatkozott adakozási buzgóság tovább emelje ez összeget, mi végre utoljára felkérlek a felállítandó műemleket iránt melegen érdeklődő nagyérdemű közönséget. Teljes tisztelettel Debreczenben, 1882. decz. 11. Balogh Ferenc, kollegiumi igazgató-tanár.

Kinevezés. Újházi Sándor helybeli ösmert ügyvéd, a miskolczi törvénytudós kéhez je gy z ó v é nevezetett ki.

A deb. orsz. képv. bizottság f. hó 24-én tagja megnyitni gróf Zichy Jenő elnöklété alatt. E kiállításra elő vannak jegyezve Margitaynak „Megtérés” és „Már késő” című festményei, ugyszintén Mesterháznak és Spányinak több tájképe. A székesfehérvári kiállítás alkalmából az ott időző művészek tiszteletére az ottani intelligencia körében fényes estélyeket rendeznek. Tegnapelőtt Vértessy ügyvédhez voltak meghiva művészeink kedélyes lakomára, melyen a város előkelősei közül jelen voltak: Havranek polgármester, Denis törvényszéki elnök, Fenyvessy Ferenc orsz. képviselő. A gazdagon terített asztal fölött a házigazda mondta az első toasztot a jelen levő művészekre. Utána Havranek polgármester elítelte a szívélyességben páratlan háziasszonyt. — Margitay Tihár meg az utolsó szavakban köszönte meg a nemes rokon-szenven, melyet Szekesfehérvár intelligenciája a művészek iránt tanúsít s elítelte a vendégszerető háziurat: Vértessy. Vacsora után kedélyes társalgások következtek valamilyen családi fesztelenségével s művészeink kellemes emlékek szívükben vettek búcsút a vendégszerető családtól. Holnap dr. Say György ad elásty a festők tiszteletére.

Egri Kálmán jeles népsziműnéke sünk holnapi jutalomjátékára, újból felhívjuk a közönség figyelmét. A darék művész megérdemli, hogy a közönség jelt adja elismerésének.

Szerencsétlenség. A czepléd utcai külvároson tegnap éjjel egy földkunyhó, melyben két cigány család lakott beomlott, és

De uraim... Nem akar ön fizetni? — szolt a tiszt s fenyegetőleg fölemelkedett székéről. — A követezkeményeket tulajdonítsa aztán magának.

Kérem, kérem, — csitítá haragvó vendéget fiatal barátunk, — én egy szóval se mondtam, hogy nem akarok fizetni. De ha talán ő excellenciája inkább szeretné természetben visszafizetni az elvesztett kincset...

Ő excellenciája nem szokott szökevényeket visszafizetni s a törvény szava is világos e tekintetben.

Bátorfi Lipót ur fölshajtott és elnémult — Tehát az ára? — dadogá végre. — Az árva? Kérem.

Tízezer frank. — Tízezer frank! Szörnyűség! Ez... ez... Már csaknem kiejtette ajkán: „rablás.” De visszafizotta haragját, fájdalmát. Látta, hogy nem lehet tréfálni s elsánta magát a fizetésre.

Még másfél hetet kellett azonban a hotelban töltenie, míg megérkezett számára a pénz Budapestről.

Itteni barátai nagyon csodálkoztak, hogy minek az a sok pénz Bátorfi Lipót urnak s faggatták is a fiatal embert, midőn visszatért, de ő állhatatosan a némaság palástjába burkolózott s csak annyit hagyott sejtetni, hogy valami kaland, valami nagyszerű kaland tartozta őt oly hosszasan a török fővárosban.

George, a pinczér azonban nem maradt ily halgatag s igen halásan emlékezett meg a derék magyar gavallérról, ki hoteljokban lakott a szép Fatimeval. Csak azt nem értette a furfangos görög, hogy miután a fiatal ur olyan drága pénzen megvette előbbi uratól Fatimét, miért hagyta ott ingyen a hotelban, mikor elutazott, mely elutazás egyébként szó késnek inkább nevezhető, mert a fiatal gavallér egyszerre úgy eltűnt, hogy senki se tudott róla.

Ha m z a István cigányt és 11 éves kis leányát eltemette. Mikor a szerencsétleneket kiásták, már halva fekdtek.

Hieronym-Rohonczy ügy. Azon nagy feltűnést keltő ügyre vonatkozólag, melyről lapunk mai országyűlési tudósításában kimerítően szólunk, meg kell még említenünk, hogy Rohonczy Gedeon a képviselőházi ülés után Hieronymi államtitkár k i h i v t a. A segédek már találkoztak; ez idő szerint azouban még a felett folyik a tanácskozás: vajjon Hieronyminek, mint államtitkárnak, el kell-e fogadnia a párbajt. Rohonczy segédei b. Prónay Gábor és dr. Fenyvessy F. (Lásd táviratunkat.)

Adakozások a debreczeni öngyilkosváháza javára (Folytatás): Dr. Kola János és dr. Poppo Alajosné ur n ö k mint kiküldött választmányi tagok ivén követező adományok folytak be:

- Pénzbeli adományok: Berger Henrik 5 frt, Holländer Desz 2 frt, Jakobovits Aladárné 2 frt, Varga Károlyné 50 frt, Eisenberg Adolfiné 2 frt, Steinfeld Ignác 25 frt, öz. Jakobovits Ignácné 1 frt, Herczko P. 1 frt, K. Tóth Sándorné 1 frt, Sz. M. 2 frt, Szabó Janosné 1 frt, Nánássy L. 1 frt, L. vay Ferencné 1 frt, Löwi Arminé 1 frt, Medve Kálmáné 4 frt, Feischl Fülöpé 1 frt, Feischl Károlyné 2 frt, Berger Fieschelné Káti 2 frt, Bösörényi Róza 2 frt, Aron Manóné 5 frt, Fieschelné Ignácné 5 frt, Tordai Gáborné 1 frt, Scheer Benóné 1 frt, Scheer Jakabné 1 frt, Hossztein Péterné 5 frt, N. N. 1 frt, öz. Csanka Dánielné 2 frt, Druck Morné 2 frt, Reiner Henriké 1 frt, Brummann Alajosné 2 frt, öz. Gas. nör Pálné 1 frt, Scheppel Mihályné 1 frt, Sorger Józsefné 1 frt, Baum Miksáné 1 frt, Szilágyi Károlyné 1 frt, Rosenfeld Salamonné 1 frt, Fráter Imréné 1 frt, Sik Lajosné 2 frt, Deutsch Jababné 1 frt, Horváth Tamásné 2 frt, Erdődi Dániel 1 frt, E. enyi Sámuelné 1 frt, Wespreny Gáspárné 2 Adler Adolfiné 1 frt, Tóth Mihályné 1 frt, Harstein Babette 1 frt, Schenk Jakabné 1 frt, dr. Poppo Alajosné 2 frt 50 kr Löwy Armin 1 frt. Összesen 104 frt. Terménybeli adományok: Gáll Józsefné egy véka búzát, Szinay Gyuláné egy zsák burgonyát, Marjalaky Mihályné egy véka bút.

(Folyt. köv.) — A nagyüstökös felosztása Dr. Schmidt, az athéni csillagda jeles igazgatója árrol értesít, hogy a mostani nagy üstökös közelében rendkívül különös formájú ködteveget vett észre; Északamerikából pedig az a hír érkezett, hogy a nagy üstökös közelében még több töredéket is fedeztek föl. Barnard Nashvilleben mintegy feltűzött állományt fedezett fel az üstököstől 8 foknyira E megfigyelesek azt bizonyítják, hogy a nagy üstökös a nap közelében részben felszolgált, vagy pedig kisebb foszladásokat szenvedett; s ezt vagy a nap vonzereje okozta, vagy pedig az a rendkívüli hőség, melyet a nagy üstökösnek a nap közelében ki kellett állania, s mely az üstökös magyában észlelt eruptiókat okozta.

Rémület egy állatseregletben. Kleeberg állatseregletében a mely a nyáron hosszabb ideig nglunk is időzött, most Bécsben a máriahilfi körút egyik szabad terén van felállítva, tegnapelőtt delután tüzlármá miatt szörnyű rémület támadt. A faépület körülbelül 50 méter hosszú, 8 kijáratral bír és mindazon biztonsági eszközökkel el van látva, a melyeket a hatóság elrendelt. Az állatseregletben tegnap delután körülbelül 1200 személy volt jelen, midőn 4 óra felé, — az állatok etetése alatt — egyszerre „tűzet” kiáltott valaki. Mielőtt valaki füstöt vagy lángot vett volna észre, a kiáltás végé zongott a tömegben, mely rémületen és sikoltozva tödült a kijáratok felé. Szerencsétlenség történt volna, ha a legnagyobb izgatottság pillanatában Kleeberg és egy vendéglős hangosan fel nem szólítják a közönséget a nyugton maradásra. E felszólításra a közönség egy része helyére tért vissza s miután a felzúgott kedélyek némileg lecsillapultak, Kleeberg tudára adta a közönségnek, hogy egy suhanc rosszakaratból kiáltott tűzet. E kijelentés valónak látszik, de fájdalom a fiut nem sikerült eltozni. Egy aszszony elájult, más senkinek baja nem lett.

Petroleum forrás kormában. A forgarasi állami méne-birtokhoz tartozó sárkányi kocsma udvarán nemrég ásás alkalmával petroleum forrást fedeztek fel. A hivatalos vizsgálat alkalmával konstátáltatott azután, hogy a további furás és kutatás a siker reményével történhetnek.

Franciaország és az antiszemita. Párisból sürgönyzik: Az antiszemita, a kik a drezdai kongresszuson össze voltak gyűlve, Franciaországba is elküldték ismert manifesztumukat. Grévy elnök lapja, a Paix, beható tárgyalás alá veszi e manifesztumot, s a következőkben válaszol reá: „Az államnak, a mint ezt Franciaországban fölfogják, semmi köze ahhoz, milyen valláshoz vagy fajhoz tartoznak polgárai; csupán csak tetteikre van gondja s követeli, hogy a polgári és politikai törvényeknek alá vessék magukat. Akár keresztény, akár zsidó, akár muzulmán akár buddhista. Franciaország mindegyiknek kitárja karjait s egyenlőknek tartja valamennyit. Franciaországban a jogegyenlőség nemcsak törvény hanem a nép szellemébe is átment, ezért nem létezik Franciaországban zsidókérdés. A drezdai manifesztum nem igen kielégítő lelki állapotról tesz bizonyosságot: kifejezett jelenségét láthatni abban egy betegségnak, mely már akut jeleket öltött, a mely azonban sem azon országnak, hol mutatkozik, sem ennek az évszázadnak becsületére nem válik.”

Rémes jelenet a Dunán. A „Komáromi Lapok” má érkezett száma jelenti: Borzassó szerencsétlenség szíchele volt az issai Duna-szakasz folyó hó 3-án. A víz roppant aradásától tartva Szeles János, Bakos István és Szeles Kálmán molnárok a harcásai révben levő hajómalmukat kikötni akarták; a hozzá erősitett szál kötelet tehát a ladikból kihányván, a horgonyt a Duna közepén lebecsütani szándékoztak; a meder fenékén azonban megakadt a kótel, s a sebesen haladó ladikot a benne volt horgonyná fogva felborította. A ladikon ülő nyolcz ember közül Fo-

dor András napszamos, nős, 3 gyermek atyja, azonnal elveszett, Szeles Kálmán családost molnár és Urbán Géza nőtlen napszamos egy-egy fenekedezkára menekülten sodortattak tova és Fuzitónél teljesen kimerülven, szinten elveszték. A felborult ladik orrára, farára és fenekére kapaszkodtak Szeles Elek, Kovács András és Varga Boldizsár napszamosok s mint nyergen ülve menekültek. A napszamosok egyike — ki a ladikfenék közepén ült, — kétfelel a ladik párkányába kapaszkodó Virág Gáspár napszamosot és Kovács István molnárt tartotta ruhájuknál fogva; ezen kétségbeeső helyzetben hullámról-hullámra dobta, sodorta őket az ár. A fuzitói szigetnél azonban erejük lankadni kezdett s a kettőt tartó embernek választania kellett, hogy az egyiket elbocsássa. A választás úgy esett, hogy Virág Gáspárt bocsátotta el, ki menthetlenül a vízbe fult, a másikat Kovács Istvánt sikerült fentartani Almasig, hol kiemelték, de a roppant hidegben a szerencsétlen áthűlt és az almási vendéglőben egy óra múlva meghalt; — a három megmenekült közül egy súlyos, kettő pedig könnyű beteg. A harcásai molnárok közül nem akadt ember, ki életét veszélyeztetni merté volna, hogy segélyt nyújtson a szerencsétleneknek.

Hazai kávé. Hosszú idő óta Magyarországból azért használtak külföldi pótkávékat, mert ezen iparág egészen elhanyagoltatvánálunk, a minőségek sem valának olyanok, hogy a közönség tetszését megnyerni képesek lettek volna. Ammá is szívesebben ragadjuk meg ez alkalmat, mely az első magyar csokoládé-, pót- és fügekávégyár elismert, kifogástalan és kitűnő minőségei által nyújtott, hogy a t. háziasszonyokat ezen gyártmányra figyelmenessünk és szivókra kössük, miután ezen hazai vállalat sok nehézségek leküzdése és áldozatok folytán immár oly gyártmányokat szolgál, mely a magyar ipar jóhírnevének dicsőretere válik, ne mulasszák el szükségletüket ezental a nevezett belöldi pótkávékkal fedezni, mert ily körülmények közt vétek volna pénzünket továbbra is a külföld torkába vetni. Ajánljuk figyelembe a mai számunkban megjelent erre vonatkozó hírdetést.

ÖNGYILKOSOK cím alatt lapunk szerkesztőjének Vértesi Arnoldnak egy kötet elbeszélése jelent meg. Tartalma következő: Az apostol. — Mulandóság. — A művész. — A tárgyaláson. — A kalandor. — Az ígeret. — A jegyesek. — Ára a 16 ivnyi finom velin papirosra nyomott kötetnek 1 frt 50 kr. Kapható helyben minden könyvkereskedésben és a „Debreczeni Ellenör” szerkesztőségében.

Beküldött. Kwida J. Ferenc cs. ki. udvari szállító és közgyógyász: urnak Korneuburgban. Az eredmény, melyet az ön marhaportjának gyakoribb használata után elértem, mindig a legjobbak voltak és ezennel felkérem, hogy részemre ismét 8 csomag korneuburgi marhaport és 4 üveg patkó- és kórpor és 1 üveg lovas számará való mosóvizet. Szívesen ajánlom az ön készítményeit minden ösmérszemnek. Pfeifingara, Burghausen mellett, Eajorországban. Jörg Ede, gazdász.

(Lásd lapunk mai számában olvasható „Állatgyógyászok” című hírdetést.)

Közgazdaság. SERTESÜZLET. Az első magy. sertésüzlet és kollecionelőlegező rész. tarsulat jelentése.) Budapest-Kőbánya, decz. 10.

Az e heti forgalom a nagyobbmérvű fogyasztás és kivitel következtében, — továbbá azért, mert a hozatal mérve mögötte maradt az elhajtsanak, igen élénk volt és az árak különösen hízott árúval kevesselemelkedtek. A hét végén az üzlet irányzata határozottan szilárdult.

Heti átlag árak: magyar szedett 260 — 300 klg. nehéz 60 kr., 220 — 260 klg. nehéz 59 — 60 1/2 kr., — öreg 300 klg. felül 58 — 59 kr. vidéki sertések 55 — 56 kr., tranzitóban: szerbiai 55 — 58 1/2, romániai 55 — 58 3/4, kron. Elcségek: teugeri 6.40, árpa 6.40 métermázsánként.

Helybeli állomány: decz. 1-én maradt 63667 db. Felhajtás: Alsó-Magyarországból hízott 1852 db. „ makkos — „ Erdélyből — „ Szerbiából 1862 „ Romániából 378 „ Szeremsi — „ A magyar államvasuton hízott 1233 „ „ makkos 1545 „ A vidékről — „ A budai vámoknál 79 „ Hajón (szeremi) — „ Összesen 70586 db. Elhajtatott: Felső-Magyarországb 322 db. Bécsbe 1779 „ Csehországba 641 db. Bodenbachon át 5015 „ Ruttán „ 1355 „ Dél-Németországba 137 „ Budapesti fogyasztásra 2561 „ Kültelkekre 150 „ A budai vámoknál — „

Kőbányai szalonnatermelők 200 „ A m. államvaspályán 294 „ Összesen 12454 db. Mar-dt 58132 „ A részvényszállásokban volt 12708 db. Az egészségügyi és tranzitó-szállásokban maradt decz. 1-én 10623 „ Ehhez felhajtott: szerb sertés 1862 „ román sertés 378 „ Összesen 12563 db. Elhajtatott 3413 „ Maradt 9450 db.

Az egészségügyi szemlénel jan. 1-től a mai napig 2366 db sertés a fogyasztástól elvonatott és technikai czelokra használtatott fel.

Zsiradék. Disznósír, a hét elején még lanyha irányszat követett, utóbb szilárdult és 50 kral drágult. Kész árú első minőségben hordóstul 74.50 — 75 — 76 frton és decemberben 73.50 frton, decz. — januáriusra fordó nélkül 72.75 frton költ.

Szalonna egész héten at lanyha irányszatot követett, daczára annak, hogy a sertés ára emelkedett; 100 métermázsas paraszatú 61 frton, 100 mm. 60 frton, I. min. asztali szalonna 66 frton, füstölt 74 — 74.50 frton köttetett.

Legujabb. A „Debreczeni Ellenör” eredeti távirata. Budapest. decz. 11. (Erk. d. u. 2 ó.) Tegnap deluton Rohonczy és Hieronymi közt párbaj volt; kétszeri lövésváltás után mindketten sértetlenek maradtak.

A képviselőházban a közmunkaügyer költségvetésének tárgyalása folytattatik, az ellenek a tiszaszabályozást megtámadja Tiszta Kálmán nem hiszi, hogy valamennyi szakértő, kik a szabályozást tervezték és helyeselték, tévedt volna. A szabályozás körüli visszaélések többnyire absolutistikus korszakban történtek.

London, decz. 11. (Erk. d. u. 2 ó.) A Baily News értesül, hogy Derby haladéktalanul a kabinetbe belép, Gladstone rövid időn leköszön az államkincstárnokságról és megtartja a miniszterelnökséget.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ. Berlet. Szünet. Kedd, december 12. Egri Kálmán jutalmára A VERESHAJU. Népszimű 3 felvonásban.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos Vértesi Arnold. Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér. Mosás. Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy mindenféle ruhaneműek mosására és vasalására olcsó árakért vállalkozom.

A ruhaneműek oly szépen fognak kinézni ha kezem alól kijönnek, mintha újak volnának. Huszti Imréné, (Liba-utca 2069. szám.)

Táncz-tanítás. Bátorokodom a n. é. közönség becses tudomására juttatni miszerint n. csapo-utca 393 sz. a. t. Levay Lajos tanító ur vezetésé alá t. álló leány iskolában új táncz tanfolyamot nyitok; melyre kisebb s nagyobb vendékeket, kezdőket és ismételőket is elfogadok, meggyezendő, hogy a kiss-beket külön a nagyobbakat szinten külön órákban tanítom s mind két reudbeli növendékek gondozat t. Levay ur és neje magokevva tettek, saját érdekük is — gyermekeik taníttatása kedveért alakulnak a Colonneek, továbbá kívánatra magán házaknál is adok órákat; vagy házi Colonneek rendezését is elfogadom. Debreczen, 1882. decz. 11. Tisztelettel. Alföldy Károly, táncz-tanító.

Beiratások eszközölhetők t. Levay Lajos tanító urnál is n. csapo-utca 393 sz. a. és lakásomon n. czeplédutca 22. sz. a.; a kapitányi hivatal mellett.

Élő virágok. Szép thea-rózsák . . . 10 krtól 30 krig. Szép kaméliák . . . 50 krtól 70 krig. Menyegzői vagy ball csokrok, kaméllia és rózsakal, szép nagy papirtartóval 2 ftrtól 5 frtig. Tartáztal cipketartóval . . . 4 ftrtól 8 frtig. Legujabb divatu csokrok, melyek a legközelebbi trieszti kiállításon az első érdemet nyerték, diademmal áthuzva, atlasz- és sojym-tartóval . . . 10 ftrtól 20 frtig. Koszoruk, tabérlével, kaméliák, rózsák és ibolya, czirom virágból összeállítva 4 ftrtól 15 frtig, kapható minden órában. Természetes, szárított csokrok igen jutányos árért kaphatók. Farkas testvérek, műkertészek virágüzletében, gr. Dégenfeld ház, Kunz József és társa nagykereskedőkkel szemben

